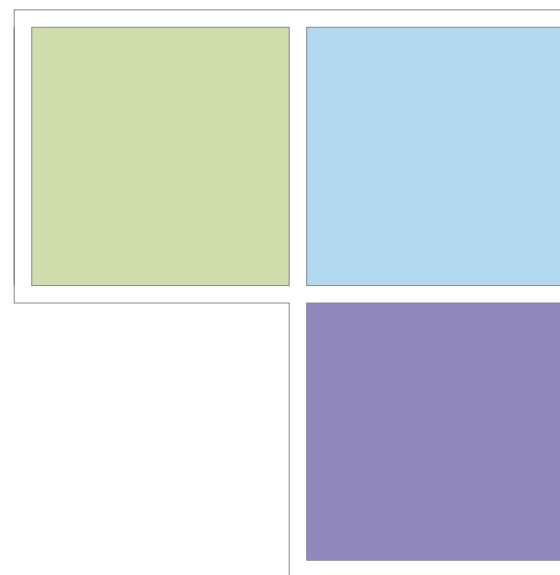

Typisch Nederlands

Hollandse tradities en gewoonten

Inhoud

Welkom 6

HOOFDSTUK 1

Oranje 8

Inleiding	10
Koninginnedag.....	12
De Nederlandse vlag.....	14
Prinsjesdag	16
Het Wilhelmus.....	18

HOOFDSTUK 2

Landschap 20

Inleiding	22
De Waddeneilanden.....	24
Koeien	26
Molens	28
De Deltawerken	30
Tulpen	32
Regen	34

HOOFDSTUK 3

Omgaan met elkaar 36

Inleiding	38
Gezellig	40

Zuinig	42
Bot en brutaal	44
Afspraken maken.....	46
Mannen en vrouwen.....	48
Ouderen	50
Kinderen	52

HOOFDSTUK 4

Samenleving	54
Inleiding	56
Politiek	58
Softdrugs	60
Euthanasie	62
Prostitutie	64
Homohuwelijk	66

HOOFDSTUK 5

Gewoonten en gebruiken	68
Inleiding	70
Elfstedentocht.....	72
Klompen	74
De Hema	76
Fietsen	78
Koffiedrinken	80

Sinterklaas	82
4 en 5 mei	84

HOOFDSTUK 6

Eten	86
Inleiding	88
Stamppot	90
Kroket	92
Speculaas	94
Drop	96
Kaas	98
Haring	100
Stroopwafels	102
Oliebollen	104

HOOFDSTUK 7

Kunst	106
Inleiding	108
Delfts blauw	110
Hollandse meesters	112
Vincent van Gogh.....	114
De Stijl	116
Dutch Design	118

*In dit boek lees je reacties van negen
nieuwkomers: Sladjana, Neriman, Mayumi,
Mansour, Holdi, Ella, Elena, Araz en Faina.
Hiernaast stellen zij zich voor.*

Welkom

Denk je aan Nederland, dan denk je aan klompen, tulpen en molens. Tenminste, dat is waar de meeste buitenlanders aan denken bij ons land. Maar hoe typisch Nederlands zijn klompen, tulpen en molens eigenlijk? Onze tulpen komen steeds vaker uit Turkije. Op straat zie je nooit meer iemand met klompen. En molens hebben we nog wel, maar ze worden nauwelijks meer gebruikt.

Is er dan niets meer dat echt bij Nederland hoort? Ja, zeker wel. Meer dan genoeg zelfs. Wat dacht je bijvoorbeeld van Koninginnedag, de Elfstedentocht, en de kroket? Ook fietsen is typisch Nederlands. Buitenlanders weten vaak niet wat ze zien als ze in een Nederlandse stad komen. Er zijn meer fietsen dan auto's op straat,

iets wat in de meeste landen heel ongewoon is. En wist je dat alleen in het Nederlands het woord 'gezellig' voorkomt? Een woord dat we maar al te graag gebruiken. Bij vrienden langs gaan is gezellig, bij de kachel zitten is gezellig, en samen een bakkie doen is ook heel gezellig.

In dit boek hebben we alle dingen die bij dit land horen verzameld. Je leest over regen, Vincent van Gogh, drop, Sinterklaas, het homohuwelijk, stampot en nog veel meer. Ook lees je reacties van mensen die net in Nederland zijn komen wonen. Vinden zij Koninginnedag net zo leuk als Nederlanders? En hoe vinden zij dat Nederlandse ouders met hun kinderen omgaan? En zijn Nederlanders wel echt zo gezellig?

Even voorstellen:

Sladjana
komt uit
Servië en
is 38 jaar.

Neriman
komt uit
Turkije en
is 49 jaar.

Mayumi
komt uit
Japan en
is 52 jaar.

Mansour
komt uit
Irak en is
35 jaar.

Holdi
komt uit
Indonesië
en is 35 jaar.

Ella komt
uit Roemenië
en is 30 jaar.

Elena komt
uit Bulgarije
en is 45 jaar.

Araz komt
uit Irak
en is 53 jaar.

Faina komt
uit Rusland
en is 58 jaar.

Koninginnedag

Het Wilhelmus

Prinsjesdag

De Nederlandse vlag

HOOFDSTUK 1

ORANJE

Prinsjesdag

Het Wilhelmus

De Nederlandse vlag

Koninginnedag

Inleiding

Oranje is de kleur van Nederland. Valt er iets te vieren? Dan trekken veel Nederlanders oranje kleren aan, of ze zetten een oranje pruik op. Bijvoorbeeld op 30 april, dan is het Koninginnedag.

Ook als het Nederlands voetbalelftal speelt, zie je veel oranje. Zoals oranje slingers en oranje vlaggen. Maar waar komt die kleur oranje eigenlijk vandaan?

Dat heeft te maken met het Nederlands koningshuis. De achternaam van de koninklijke familie is Van Oranje-Nassau. De naam Oranje komt van de Franse stad Orange. Lang geleden was die stad een apart land. En familieleden van de koningin waren daar de baas. Daarom werden zij Prinsen van Oranje genoemd.

Het oudste kind van de koning of koningin wordt nog altijd Prins of Prinses van Oranje

genoemd. Het oudste kind van koningin Beatrix is Willem-Alexander. Hij is natuurlijk niet de baas in Orange. Maar hij draagt wel de titel Prins van Oranje. Meer over Oranje lees je in dit hoofdstuk.

Koninginnedag

Op 30 april is alles oranje in Nederland. Dan is het Koninginnedag, en wordt de verjaardag van de koningin gevierd. Overal zijn feesten, concerten en vrijmarkten. Daar mag iedereen spullen verkopen. Gewoon op een kled, op de grond. Ook de koninklijke familie zelf viert feest. Ze bezoeken elk jaar een andere gemeente.

Daar worden ze ontvangen met spelletjes en voorstellingen.

Nationale feestdag

Wist je dat koningin Beatrix helemaal niet jarig is op 30 april? Het is de verjaardag van haar moeder, Juliana. Toen Juliana koningin was,

> In Amsterdam vieren veel mensen Koninginnedag op het water.

werd Koninginnedag gevierd op 30 april. Er was ieder jaar een bloemenoptocht bij Paleis Soestdijk. En mensen legden boeketten op de stoep van het paleis. Ook kreeg iedereen een vrije dag. Zo werd Koninginnedag een nationale feestdag.

Koningin Beatrix

Op 31 januari 1938 werd de eerste dochter van Juliana geboren, Beatrix. Zij werd koningin op 30 april 1980. Op de verjaardag van haar moeder dus. Beatrix besloot dat 30 april Koninginnedag bleef. Ook wilde ze voortaan het land ingaan met haar familie. En elk jaar twee plaatsen bezoeken. Zo kon ze zelf bekijken hoe de mensen Koninginnedag vieren. En dat doet de koningin nu nog steeds.

Mayumi

'In Japan hebben we niet zoiets als Koninginnedag. Als de keizer jarig is, hangen we alleen de vlag buiten. Ik vind het leuk dat Koningin Beatrix zich vaak aan het volk laat zien. Onze keizer blijft altijd binnen.'

Neriman

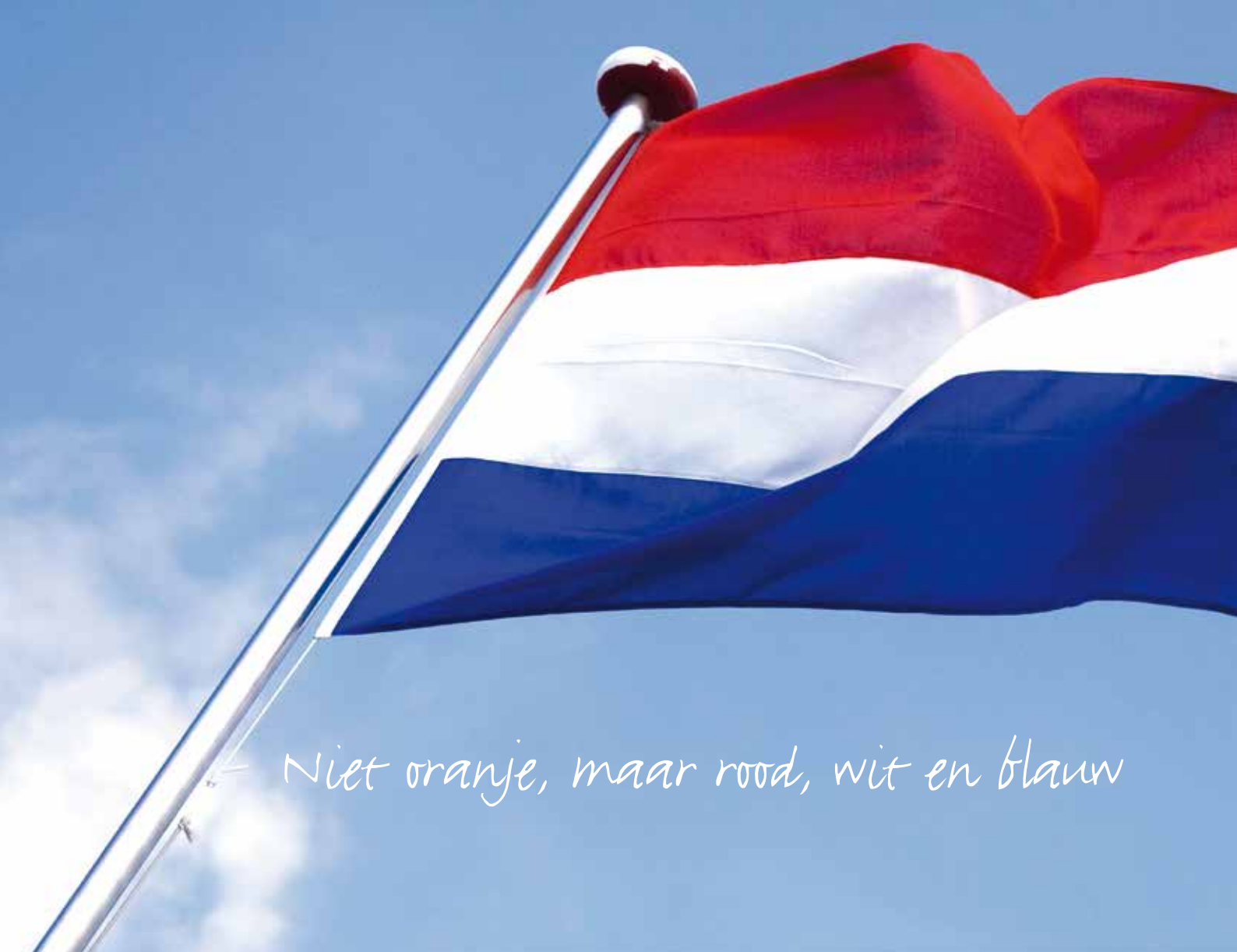
'Mijn eerste Koninginnedag vierde ik in de stad met een vriendin. Ik zag een kraampje met oranje flesjes limonade. Ik pakte er een om een slok te nemen. Toen waarschuwde mijn vriendin dat we daarvoor moesten betalen. Ik dacht dat het gratis was. Een cadeau van de koningin. Ze is toch jarig? Waarom deelt ze dan niets uit? Als het feest is in Turkije geven rijke mensen spullen of geld weg aan de armen. Mensen geven geld uit als het feest is. Maar Nederlanders gaan juist geld verdienen. Met oude spullen op straat. Dat had ik nog nooit gezien!'

Ella

'Ik vind Koninginnedag erg apart. Iedereen is oranje gekleed en iedereen draagt gekke hoeden en zo. En mensen verkopen oude spullen. Wie koopt dat nou? Je wilt toch juist nieuwe dingen kopen? Behalve als het kunst is natuurlijk.'

Niet oranje, maar rood, wit en blauw

De Nederlandse vlag

Foto: iStockphoto

Je ziet 'm bij elke wedstrijd van het Nederlands elftal. En op Bevrijdingsdag: de Nederlandse vlag. Onze vlag is niet oranje, maar rood, wit en blauw. Dat is niet altijd zo geweest. Het rood was in de 16e eeuw oranje. Dat kwam door Willem van Oranje. Hij was de eerste Nederlandse koning. Hij zorgde ervoor dat Nederland een apart land werd. Daarvoor hoorde Nederland bij Spanje.

Rood

In 1650 werd het oranje rood. Dat had misschien wel met de scheepvaart te maken. Elk schip vaart met een vlag. Op zee is rood beter te zien dan oranje. Maar waarom wit en blauw in de vlag zitten? Dat weet niemand.

Vlaginstructie

In Nederland is er een vlaginstructie. Dat is een lijst met regels. Er staat bijvoorbeeld in wanneer en hoe je de vlag moet uithangen. Deze regels zijn verplicht voor gemeenten en bedrijven.

Oranje wimpel

Op Koninginnedag en verjaardagen van een prins of prinses gaat de vlag uit. Met een oranje wimpel. Dit is een aparte strook stof bij de vlag. De vlag mag ook uit als je geslaagd bent voor je schoolexamen. Met je oude schooltas. Tijdens de Dodenherdenking op 4 mei hangt de vlag altijd halfstok. Dan denken we aan de slachtoffers uit de Tweede Wereldoorlog (zie p. 84).

> Op Prinsjesdag rijdt koningin Beatrix
in de Gouden Koets.

*De dag van
de miljoenennota
en de hoedjes*

Prinsjesdag

Prinsjesdag is een belangrijke dag in Nederland. Op die dag maakt de Nederlandse regering de plannen voor het komende jaar bekend. Koningin Beatrix houdt een toespraak over die plannen. Dit noemen we de troonrede. Prinsjesdag wordt ieder jaar gehouden op de derde dinsdag van september.

Troonrede

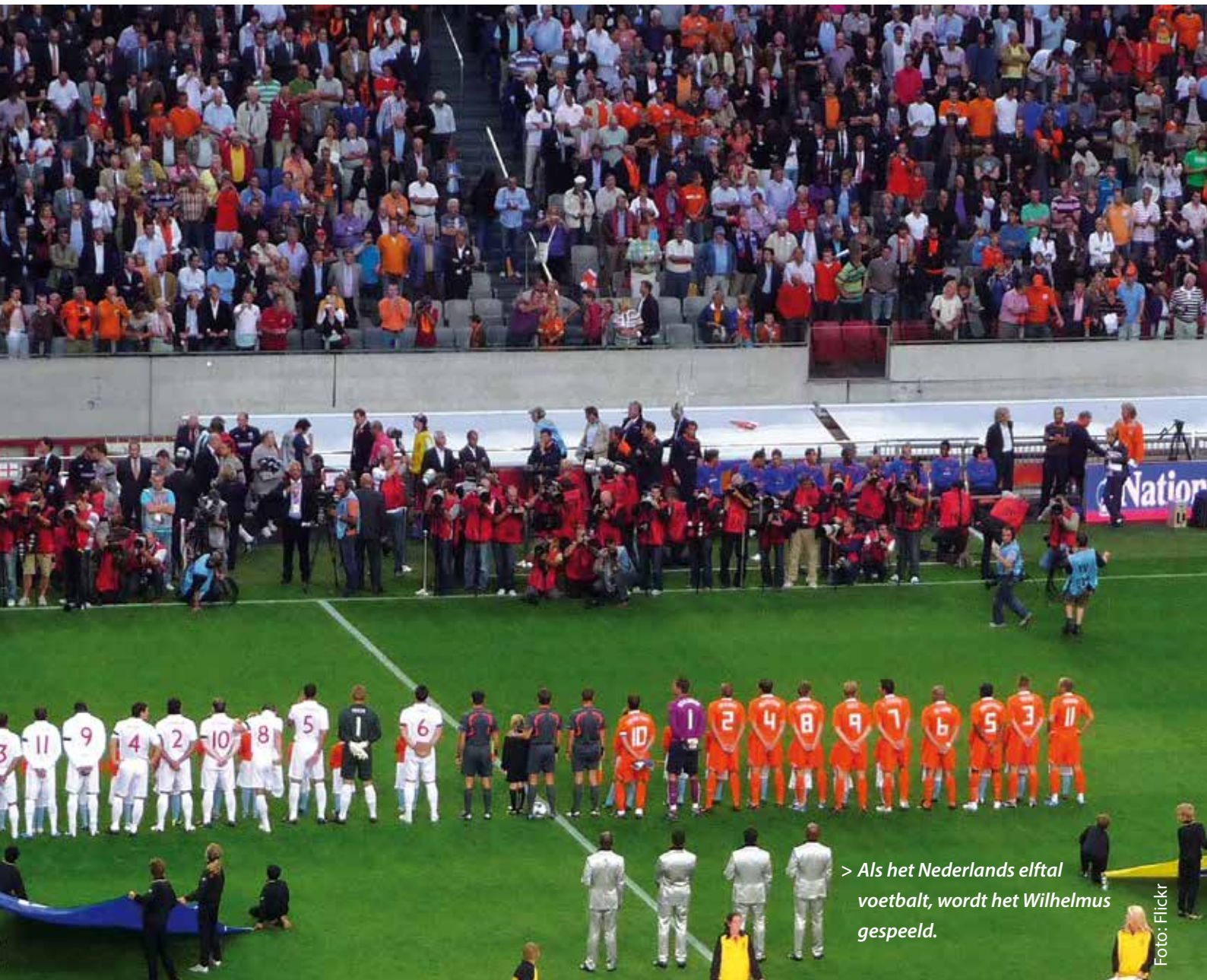
Op Prinsjesdag rijdt koningin Beatrix in de Gouden Koets naar het Binnenhof in Den Haag. Daar werkt de Nederlandse regering. De koningin leest de troonrede voor in een speciale zaal, de Ridderzaal. Alle ministers zitten erbij. Als de koningin klaar is met lezen, roept iemand: 'Leve de koningin!' Daarna gaat de koningin weer weg in de Gouden Koets.

Miljoenennota

Later op de dag maakt de minister van Financiën de miljoenennota bekend. De miljoenennota zit altijd in een speciaal koffertje. Er staat in hoeveel geld de regering het komende jaar gaat uitgeven. En hoeveel geld er moet worden gespaard.

Hoedjes

Prinsjesdag is ook de dag van de hoedjes. De koningin droeg altijd al een hoed op Prinsjesdag. In plaats van haar kroon. Eerst deden andere vrouwen dat niet. Maar dat veranderde. Steeds meer dames deden ook een hoed op. Nu dragen alle vrouwelijke politici een hoed. De ene is nog opvallender dan de andere. Niets is te gek. Ooit droeg iemand zelfs een autoband op haar hoofd!

> Als het Nederlands elftal voetbalt, wordt het *Wilhelmus* gespeeld.

Foto: Flickr

Veel Nederlanders kennen
alleen de eerste regels

Het Wilhelmus

Je hoort het als het Nederlands elftal moet voetballen: het Nederlandse volkslied. Dat lied heet het Wilhelmus. De spelers én duizenden fans zingen het Wilhelmus mee aan het begin van een wedstrijd. Maar de meeste Nederlanders kennen alleen de eerste paar zinnen.

Inburgeringscursus

Weinig Nederlanders kennen het hele volkslied. Ook van de geschiedenis weten maar weinig mensen iets af. Toch heeft de regering besloten om het volkslied op te nemen in de inburgeringscursus. Straks weten mensen die hier niet geboren zijn dus meer over het volkslied dan Nederlanders zelf!

Willem van Oranje

Het Wilhelmus is het oudste volkslied ter wereld. Het werd al in 1572 geschreven. Het bestaat uit 15 coupletten. De tekst gaat over Willem van Oranje (Wilhelmus). Hij was stadhouder. Hij bestuurde een deel van Nederland. En hij was dienaar van de Spaanse koning Filips II. Die koning wilde toen de baas van Nederland zijn. Hij wilde dat iedereen katholiek werd. Willem van Oranje was het niet eens met Filips II. Hij begon een opstand tegen zijn eigen koning en werd uiteindelijk de nieuwe baas van Nederland. Dit verhaal hoor je terug in de tekst van het Wilhelmus. Wil je de hele tekst lezen? Kijk dan op www.wilhelmus.nl.